

SELETUSKIRI

Keskkonnaministri käskkirjale „Keskkonnaministri 21.07.2015 käskkirja nr 677 muutmine“

1. Sissejuhatus

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 16 lõike 1 alusel. Käesoleva käskkirjaga reguleeritakse toetuse andmist meetme „Ettevõtete energia- ja ressursitõhusus“ tegevuse 4.3.2 „Energia- ja ressursijuhtimise alaste koolituste läbiviimine“ elluviimiseks.

Käskkirja ja selle seletuskirja koostasid Keskkonnaministeeriumi keskkonnakorralduse osakonna nõunik Mihkel Krusberg (e-post: mihkel.krusberg@envir.ee, tel: 626 0752), keskkonnakorralduse osakonna peaspetsialist Marika Lillemets (e-post: marika.lillemets@envir.ee, tel: 626 2867), välisfinantseerimise osakonna struktuurivahendite büroo juhataja Liina Laastik (e-post: liina.laastik@envir.ee, tel: 626 2985) ja välisfinantseerimise osakonna struktuurivahendite büroo jurist Rene Lauk (e-post: rene.lauk@envir.ee, tel: 626 2948). Riigiabi reeglite kohase vastavusanalüüsi ja ekspertiisi teostas välisfinantseerimise osakonna struktuurivahendite büroo peaspetsialist Hannes Aarma (e-post: hannes.aarma@envir.ee, telefon: 626 0732).

2. Käskkirja sisu ja võrdlev analüüs

Käskkiri koosneb kahest punktist. Esimese punktiga asendatakse käskkirja lisa 1 „Toetuse andmise tingimused ja kord“ ning teise punktiga asendatakse lisa 2 „Meetme tegevuste tegevuskava ja eelarve“. Õiguselguse tagamiseks esitatakse muudetavad lisad uue terviktekstina.

Järgnevalt kajastatakse käskkirja lisa 1 tehtavaid muudatusi:

- 1) *Punktis 3* muudetakse toetatavate tegevuste numeratsiooni, et oleks võimalik eristada neid tegevusi, milliste puhul tuleb järgida vähese tähtsusega abi andmise reegleid.
- 2) *Punktis 4* täpsustati vähese tähtsusega abi reegleid tuues ära VTA andmise üldpõhimõtted. Muudatusega kaasnes vajadus loetleda erinevad põhimõtted alapunktidenä.
- 3) *Punkti 5.2 ja punktis 8* asendatakse aastaarv „2020“ aastaarvuga „2023“.

Muudatus on seotud asjaoluga, et ettevõtete ressursitõhususe meetme raames on võimalik investeringutoetusi anda ka pärast aastat 2020, samuti on võimalik toetust kasutada kuni aastani 2023. Põhjuseks asjaolu, et ressursitõhususe meetme elluviimine on võtnud aega (teavitus ja koolitus esmalt, audit ja investeeringud seejärel) ning meetme edukaks elluviimiseks on vaja rahalisi vahendeid suunata ka hilisemaks kui algselt planeeriti. Seetõttu on vajalik jätkata ka kaasneva koolitustegevusega, et tagada struktuurivahendite edukas kasutamine meetme eesmärkide saavutamiseks. Samuti muudetakse sellega seoses ka väljundinäitajate ja tulemusnäitajate sihttasemeid. Koolituskavade väljundinäitaja sihttasest tõstetakse 1-lt 2-le. Loodud on 1 koolituskava audiitorite esmaseks koolituseks, kuid seoses meetme laienemisega kogu töötlevale tööstusele on vajalik täiendkoolitus lisa tehnoloogiatele, sealhulgas IKT tehnoloogiatele. Eesmärk suurendada audiitorite

kompetentsi ning tagada võimalikult parimad tulemused tootmisettevõtete auditites. Kvaliteetsed auditid suunavad ettevõtted parimate tehnoloogiate rakendamise juurde, aidates kaasa meetme tulemusnäitaja ressursitootlikkuse suurenemise saavutamisele. Ressursitootlikkuse osas muudetakse algtaset, ehk senise 0,34 asemel on see 0,44. Sellega seoses muudetakse ka sihttaset, mis tõstetakse 0,38-lt 0,49-ni. Ressursitootlikkust puudutavate muudatuste taga on asjaolu, et statistika alused on muutunud, lisaks on vastav muudatus sisse viidud ka juba rakenduskavasse.

- 4) *Punkti 9.4* muudatusega sätestatakse, et tegevuste detailse aastaelarve ja tegevuskava kinnitab projekti juhtrühm iga aasta 5. veebruariks. Varasemat kuupäeva muudeti, sest praktika on kujunenud teistsuguseks, mistõttu oli mõistlik viia nõue sellega vastavusse.
- 5) *Punktis 10.2.1.4* on täpsustatud, et abikõlblikud on ka koolituspäevade, töötubade, ja infoseminaride korraldamise kulud. Muudatus on vajalik, et vältida mitmeti mõistetavust. Varasemalt on kulud tekitanud segadust ja vajanud täiendavaid selgitusi, kuigi on olnud põhjendatud ja vajalikud koolituste korraldamise raames. Muudatus võimaldab ressursitõhususe eksperditel ja ettevõtete vastava valdkonda spetsialistidel suurendada kompetentsi rohkem kui ainult kord kahe aasta jooksul toimuva koolitustsükli raames. Samuti on võimalik audiitoreid pidevalt kursis hoida meetme uuendustega, ettevõtete ja rakendusüksuse tagasiside ja soovikutega. Koostöös huvigruppide ja sidusorganisatsioonidega (näiteks pangad) korraldatakse koolituspäevi, suurendamaks osapoolte teadlikkust ja omavahelist koostööd. See tagab kõikide seotud osapoolte ühtsete teadmiste platvormi, edendab koostöövõrgustikke ja tagab tõhusamad tulemused.
- 6) *Punkt 10.4* (eelmise versiooni numeratsiooni järgi) tunnistatakse kehtetuks. Seda, et rakendusüksus võib küsida vajadusel täiendavaid dokumente on nõutud juba ühendmääruses, mistõttu ei ole vajalik seda siinkohal enam eraldi välja tuua.
- 7) *Punkt 10.5* (eelmise versiooni numeratsiooni järgi) tunnistatakse kehtetuks. Seda, et maksetaotlus esitatakse struktuuritoetuse registri kaudu, on juba öeldud muudetud punktis 11.3.
- 8) *Punktis 11.3* muudetakse võimalust, kuidas toetuse saaja maksetaotlust esitab. Edaspidi saab toetuse saaja esitada maksetaotluse struktuuritoetuse registri kaudu, kuna ka praktikas toimub ametlik suhtlus ja dokumentide esitamine toetuse saaja ja rakendusüksuse vahel just selle registri kaudu.
- 9) *Punkti 11.4* on muudetud selliselt, et maksetaotlus esitatakse vähemalt kord kvartalis kui see ei ületa riigihangete piirmäära. Viidud kooskõlla üldise loogikaga. Ei esita enam koos hankeplaaniga, kuna esitamine on erinevatel aegadel. Varasemalt olid mõlemad kord kvartalis, kuid kuna hankeid viiakse läbi 1-2 kord aastas, pole 4 korda aastas hankeplaani otstarbekas esitada.
- 10) *Punkti 11.7* muudatuse kohaselt tehakse lõppmakse pärast seda, kui rakendusüksus on lugenud tegevused ellu viiduks ning lõpparuanne on eelnevalt juhtrühma poolt heaks kiidetud. Muudatus on seotud asjaoluga, et lõpparuande heaks kiitmine on juhtrühma, mitte rakendusüksuse ülesanne.
- 11) *Punktis 12.2* on muudetud hangete kohta käiva info edastamise tihedust. Nimelt esitab uue sõnastuse kohaselt toetuse saaja rakendusüksusele info projekti hangete ja maksete

kohta iga aasta 1. märtsiks ja 1. septembriks. Hankeplaani esitamine 4 korda aastas pole otstarbekas, kui hankeid viiakse läbi 1-2 korda aastas. Maksete prognoos kajastab mõne tuhande euro suuruseid makseid, seetõttu selliste väikeste summade puhul on 2 korda aastas info esitamine piisav. Kuupäevad on kujunenud praktika käigus.

- 12) *Punktis 13.3* asendatakse kuupäev "15" kuupäevaga "20", ehk vahearuanne tuleb esitada senise 15. jaanuari asemel 20. jaanuariks. Muudatus tehakse ühtlustamaks kujunenud praktikat rakendusametuse ja –üksuse vahel.
- 13) *Punkti 14.2* täpsustatakse ning kustutatakse sealt lause "Toetuse saaja teavitab rakendusüksust tegevuse muutmise taotluse esitamisest ning selle põhjustest.", sest projekti muudatusettepanek esitatakse hindamiseks rakendusametusele.

Järgnevalt kajastatakse käskkirja lisa 2 tehtavaid muudatusi:

- 1) Pikendatakse tegevuskava aastani 2023. Põhjuseks asjaolu, et ressursitõhususe meetme elluviimine on võtnud aega (teavitus ja koolitus esmalt, audit ja investeeringud seejärel) ning meetme edukaks elluviimiseks on vaja rahalisi vahendeid suunata ka hilisemaks kui algselt planeeriti. Seetõttu on vajalik jätkata ka kaasneva koolitustegevusega, et tagada struktuurivahendite edukas kasutamine meetme eesmärkide saavutamiseks.
- 2) Spetsialistide täiendkoolituse kulu on kokkuvõttes vähenenud kuna edaspidi on ministeeriumil kavas neid korraldada ja läbi viia oma personaliga, kes on nüüdseks omandanud kogemused ja teadmised selles valdkonnas. Kulud kokku pärast muudatust on 316 824 eurot.
- 3) Eelmise punktiga seoses on kogu koolituskulu kokku samuti vähenenud. Pärast muudatust on see 330 000 eurot.
- 4) Personalikulu on suurendatud seoses tegevuskava pikendamisega aastani 2023, et tagada meetme tulemusnäitajate saavutamine. Kuna rahalisi vahendeid kasutatakse nüüd kauem kui algselt planeeriti, on võimalik viia läbi seni planeeritust rohkem tegevusi, et tagada struktuurivahendite edukas kasutamine meetme eesmärkide saavutamiseks. Uute tegevuste efektiivsema mõju saavutamiseks on kavas uuendada ka koolituskava.

3. Käskkirja vastavus EL õigusele

Käskkirja koostamisel on järgitud järgmisi EL-i määruseid:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted ühisesse strateegilisse raamistikku kuuluvate fondide – Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi – kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1083/2006;

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1301/2013, milles käsitletakse erisätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgi kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006;
- Euroopa Komisjoni määrus (EL) nr 1407/2013, 18. detsember 2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes.

4. Käskkirja mõju

Käskkirjaga reguleeritava meetme tegevuse tulemused aitavad kaasa ettevõtete jätkusuutlikkuse kasvule, kuna vastavate spetsialistide kompetentsi suurenemine loob eeldused ressursitõhususe meetme teiste tegevuste (tegevused 4.3.1 ja 4.3.4) eesmärkide saavutamise, aga ka kaudselt ettevõtete teadlikkuse kasvu suurenemise turul pakutava teenuse näol (tegevus 4.3.3). Käesoleva käskkirja koostamise hetkel teadaoleva informatsiooni põhjal hindame, et meetme eelarve vahenditega saavutatakse mõõdikutele seatud sihttase.

5. Käskkirja kooskõlastamine

Eelnõu koos seletuskirjaga on kooskõlastatud eelnõude infosüsteemi EIS kaudu Rahandusministeeriumi ja läbivate teemade eest vastutavate ministeeriumitega. Samuti Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020 valdkondlikku komisjoniga.

Keskkonnaministri käskkirjale „Keskkonnaministri 21.07.2015 käskkirja nr 677 muutmine“ esitatud märkused

<i>Kooskõlastaja / arvamuse esitaja</i>	<i>Märkused ja ettepanekud</i>	<i>Märkuste ja ettepanekute arvestamine või arvestamata jätmise põhjendus</i>
Rahandusministeerium	Juhime tähelepanu käskkirja lisa 1 punktile 4 (vähese tähtsusega abi), kuna riigihangete ja riigiabi osakonna hinnangul ei saa välistada vähese tähtsusega abi andmist osalejatele ka konverentside, seminaride vms korraldamisel, kui osalemine ettevõtjatele on tasuta või katab vaid osaliselt korraldamise kulud. Käskkirjas on hetkel vähese tähtsusega abiks loetud vaid personaalsete kohtumiste korraldamist ettevõtetes, kus analüüsitakse ressursikasutust.	Arvestatud, täpsustatud
Rahandusministeerium	Lisaks palume sõnastada vähese tähtsusega abi andmise tingimused vastavalt konkurentsiseaduse §-s 33 lõikes 41 sätestatule ehk kirjutada täpsemalt välja abi andmise üldpõhimõtted.	Arvestatud, täiendatud.
Maaeluministeerium	Palume täpsustada, kas nimetatud toetustest võiksid abi saajad olla ka põllumajanduse esmatootmisega tegelevad ettevõtjad (sh metsapuutaimede tootjad). Juhul kui meetmest toetatakse ka põllumajanduse esmatootmisega tegelevaid ettevõtjaid, tuleks lisada nendele abi andmiseks vastav riigiabi või vähese tähtsusega abi alus EL õigusest. Hetkel on abi andmise aluseks märgitud üldine vähese tähtsusega abi määrus (komisjoni	Mitte-arvestatud, pole asjakohane. Juhtaudiitorid, keda koolitatakse, peavad omama kas inseneri 7ndat või 8ndat taset, mis on välja toodud auditi nõuetes. Juhtaudiitoreid koolitatakse nii tööstuse valdkonnas kui ka metsataimetööstuse osas. Metsavaldkonna ekspertide eraldi koolitamist pole ette nähtud.

	määrus (EL) nr 1407/2013), mida põllumajanduse esmatootjatele kohaldada ei saa.	
--	---	--